

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННО-ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ**

**ВИТЯГ З РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

28 жовтня 2022 року

Хмельницький

№72/30-р/к

справа №72/28-22

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції та
накладення штрафу

Південно-західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) було встановлено, що комунальне підприємство «Сокиряни-Благоустрій», займаючи протягом 2019-2021 років монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних межах м. Сокиряни, своїми діям, які полягали у видачі замовникам технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення з обмеженим строком дії, а також висуванням необґрунтованих вимог щодо подання додаткових документів для видачі технічних умов, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13, пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку.

За результатами розгляду справи №72/28-22 на комунальне підприємство «Сокиряни-Благоустрій» накладений штрафи у розмірі:

- 7 832 грн. (сім тисяч вісімсот тридцять дві гривні);
- 7 832 грн. (сім тисяч вісімсот тридцять дві гривні).

Адміністративна колегія Відділення, розглянувши матеріали справи №72/28-22 про порушення комунальним підприємством «Сокиряни-Благоустрій» законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13, пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання з попередніми висновками у справі №72/28-22 від 12 жовтня 2022 року №72-09/120-п Відділу досліджень та розслідувань в Чернівецькій області Відділення,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Південно-Західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 02.11.2021 року №13-01/1044 здійснювався контроль за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції суб'єктами господарювання, що діють на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та

централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

- (2) На підставі зазначеного, розпорядженням адміністративної колегії Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 15.07.2022 №72/35-рп/к було розпочато розгляд справи №72/28-22 за ознаками вчинення комунальним підприємством «Сокиряни-благоустрій» Сокирянської міської ради Дністровського району Чернівецької області порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених:
 - пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до системи централізованого водопостачання та водовідведення, в частині встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
 - пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення, що призвели або можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (3) Листом від 18.07.2022 №72-02/1440 розпорядження адміністративної колегії Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 15.07.2022 №72/35-рп/к було надіслано на адресу комунального підприємства «Сокиряни-благоустрій» Сокирянської міської ради Дністровського району Чернівецької області.
- (4) Листом Відділення від 14.10.2022 №72-02/2178 КП «Сокиряни-Благоустрій» направлено витяг з подання з попередніми висновками у Справі.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (5) Протягом 2019-2021 років на території м. Сокиряни на ринках з централізованого водопостачання та водовідведення та ринку приєднання об'єктів замовників до системи централізованого водопостачання та водовідведення діяло комунальне підприємство «Сокиряни-благоустрій» Сокирянської міської ради Дністровського району Чернівецької області (**надалі – КП «Сокиряни-благоустрій», Підприємство**).
- (6) Юридична адреса Підприємства: *(інформація, доступ до якої обмежено)*.
- (7) Підприємство веде самостійний баланс, закінчений бухгалтерський облік та статистичну звітність, має розрахунковий та інші рахунки в установах банків, бланки та печатку зі своїм найменуванням, є юридичною особою і відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визнається суб'єктом господарювання.
- (8) КП «Сокиряни-благоустрій» здійснює свою діяльність на ринках централізованого водопостачання та водовідведення відповідно до ліцензії Чернівецької обласної державної адміністрації (рішення від 30.05.2016 №54).

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (8) Відповідно до вимог Законів України «Про Антимонопольний комітет України», «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р,

zareєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі – Методика), здійснено визначення становища КП «Сокиряни-благоустрій» на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до центральної мережі водопостачання.

- (9) Згідно з пунктом 2.2 Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення можуть змінюватись залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

3.1. *Визначення об'єкта аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища на ринку*

- (10) Відповідно до пункту 3.1 Методики, об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (11) Об'єктом аналізу було КП «Сокиряни-благоустрій» – суб'єкт господарювання, який надає послуги з видачі технічних умов на приєднання до системи централізованого водопостачання та водовідведення.
- (12) Конкретним товаром, який надається КП «Сокиряни-благоустрій» є послуга з видачі технічних умов на приєднання до системи централізованого водопостачання та водовідведення.

3.2. *Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище*

- (13) Відповідно до пункту 4.1 Методики, перелік товарів щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні та на відповідній частині її території і мають для продавців (постачальників, виробників) покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (14) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (15) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товар – будь-який предмет господарського обороту, в т. ч. продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права.
- (16) Згідно зі статтею 23 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» правами та обов'язками підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення є видача дозволів і технічних умов на підключення споживачів до систем централізованого водопостачання та водовідведення.
- (17) Окрім цього, однією з необхідних підстав для визнання товаром послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення є те, що вона надається на платній основі.
- (18) Отже, товаром є послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення.

3.2.1 *Перелік споживачів основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)*

- (19) Статтею 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» визначено наступну термінологію:
- підприємство питного водопостачання – суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання, забезпечує населення питною водою за допомогою пунктів розливу (в тому числі пересувних), застосування установок (пристроїв) підготовки питної води та/або виробництво фасованої питної води;
 - підприємство централізованого водовідведення – суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів/систем централізованого водовідведення;
- (20) Підприємство надає послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на підставі ліцензії Чернівецької обласної державної адміністрації (рішення від 30.05.2016 №54).
- (21) Споживачами послуг з видачі технічних умов на приєднання до центральної мережі водопостачання є фізичні та юридичні особи, які мають намір приєднати свої об'єкти до систем централізованого водопостачання та водовідведення для забезпечення фізіологічних, санітарно-гігієнічних, побутових та господарських потреб.

3.3. *Визначення товарних меж ринку*

- (22) Пунктом 1.3 Методики визначено ринок товару (товарний ринок) – сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (23) Відповідно до пунктів 5.1 - 5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (24) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (25) Предметом розгляду справи є централізоване водопостачання та водовідведення.
- (26) Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»:
- централізоване питне водопостачання – господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води;
 - централізоване водовідведення – господарська діяльність із відведення та очищення стічних вод за допомогою системи централізованого водовідведення.

- (27) Послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є необхідними для споживачів у повсякденній життєдіяльності, оскільки забезпечують питні, фізіологічні, санітарно-гігієнічні, побутові та господарські потреби і не можуть бути замінені жодними іншими послугами
- (28) Відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» централізоване водопостачання та водовідведення віднесені до сфери діяльності суб'єктів природних монополій і підпадає під державне регулювання регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, зокрема, централізованого водопостачання та водовідведення.
- (29) Видача технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення є невід'ємною складовою послуги централізованого водопостачання та водовідведення.
- (30) Характерною рисою послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та/або водовідведення є відсутність взаємозамінних товарів та неможливість для споживача, за звичайних умов, обрати іншого суб'єкта господарювання, який надає ці послуги, оскільки кожний суб'єкт зазначеного ринку надає вказані послуги виключно в межах балансової належності своїх мереж.
- (31) Отже, за таких обставин, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що не мають товарів-замінників.

3.4. *Визначення територіальних (географічних) меж ринку*

- (32) Відповідно до пункту 6.1 Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (33) При визначенні територіальних меж ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до центральних мереж водопостачання чи водовідведення було враховано мінімальну територію, за межами якої отримання споживачами даних послуг є неможливим у зв'язку з відсутністю діючих водопровідних та каналізаційних мереж.
- (34) Характерною особливістю послуг з видачі технічних умов на приєднання до центральних мереж водопостачання чи водовідведення є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання даних послуг є наявність діючих мереж.
- (35) Отримання послуги з видачі технічних умов на приєднання до центральної мережі водопостачання чи водовідведення можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення на певній території.
- (36) Листом від 16.02.2022 №41 (вх. від 10.03.2022 №72-01/73-вс) Підприємство повідомило Відділення про те, що відповідно до п.1 рішення 8 сесії V скликання №118/08-06 від 21.12.2006 КП «Сокиряни-благоустрій» визначено виробником/виконавцем послуг з водопостачання, водовідведення в м. Сокиряни.

Отже, протягом 2019-2021 років саме цим Підприємством надавалися відповідні послуги в територіальних межах м. Сокиряни.

- (37) Територіальними межами ринку є територія м. Сокиряни, де розташовані діючі мережі Підприємства, оскільки отримання цих послуг за межами діючих мереж та обладнання є неможливим і будівництво альтернативних мереж потребує значних фінансових витрат.
- (38) Отже, територіальними межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є територія в межах м. Сокиряни (в межах території, на якій розташовані власні та експлуатовані мережі КП «Сокиряни-благоустрій»).

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку, - часові межі ринку.

- (39) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило - рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (40) У територіальних межах м. Сокиряни протягом 2019-2021 років склад продавців (надавачів послуг) не змінювався, тобто структура даного ринку є сталою.
- (41) З урахуванням наведеного, часовими межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення визначено період: 2019-2021 років.

3.6. Визначення потенційних конкурентів

- (42) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (43) В ході дослідження встановлено, що альтернативні послуги або замінні послуги відсутні. Інші суб'єкти господарювання, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг з видачі технічних умов на приєднання до центральних мереж водопостачання чи водовідведення в територіальних межах м. Сокиряни протягом 2019-2021 років (в межах території, на якій розташовані власні та експлуатовані мережі Підприємства) відсутні.
- (44) Таким чином, надання послуг, пов'язаних з видачою технічних умов на приєднання до центральних мереж водопостачання чи водовідведення в зоні розташування власних та експлуатованих мереж, що перебували у власності чи користуванні КП «Сокиряни-благоустрій» здійснюється лише виключно Підприємством.
- (45) Враховуючи, що Підприємство є суб'єктом природної монополії на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних межах м. Сокиряни протягом 2019-2021 років (в межах території, на якій розташовані власні та експлуатовані мережі Підприємства) має ознаки такого, що займає монопольне (домінуюче) становище, оскільки на цьому ринку у нього не має жодного конкурента.

3.7. *Визначення бар'єрів вступу на ринок.*

- (46) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний, ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (47) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії», природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат на виробництво на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (48) Підприємство здійснює діяльність з надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення в територіальних межах м. Сокиряни (в межах території, на якій розташовані власні та експлуатовані мережі Підприємства) та відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» є суб'єктом природної монополії та виконавцем послуг.
- (49) Отже, для вступу нових суб'єктів господарювання на ринок послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, існують фактори економічного і організаційного характеру, пов'язані з технологічними особливостями діяльності на ринку, необхідними для наявності у суб'єкта господарювання водопровідних і каналізаційних мереж або організація використання вже збудованої, що унеможливорює вступ потенційних конкурентів на зазначений ринок.

3.8. *Встановлення монопольного (домінуючого) становища.*

- (50) Аналізуючи ринок надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення за період 2019 - 2021 роки встановлено, що в вищезазначених територіальних та товарних межах ринку КП «Сокиряни-благоустрій» працює одноосібно та безальтернативно, не зазнає значної конкуренції на цьому ринку.
- (51) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (52) Таким чином, за результатами дослідження, проведеного відповідно до Методики, визначено, що КП «Сокиряни-благоустрій» протягом 2019-2021 років займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних межах м. Сокиряни (в межах території, на якій розташовані власні та експлуатовані мережі Підприємства), із часткою 100%.

4. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ

- (53) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії», природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат на виробництво на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (54) Згідно з статтею 5 Закону України «Про природні монополії» регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, зокрема, централізованого водопостачання та водовідведення.
- (55) Підприємство у розумінні статті 1 Закону України «Про природні монополії» є суб'єктом природних монополій.
- (56) КП «Сокиряни-благоустрій» надає послуги з приєднання до систем централізованого водопостачання та, відповідно, надає послуги з видачі технічних умов на приєднання до центральної мережі водопостачання Підприємства.
- (57) Відповідно до частини другої статті 7 Закону України «Про природні монополії» в умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.
- (58) Згідно з статтею 10 Закону України «Про природні монополії» до обов'язків суб'єктів природних монополій віднесено забезпечення надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкту будівництва у порядку та строки, встановлені законодавством.
- (59) Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», технічні умови – це комплекс умов і вимог до інженерного забезпечення систем питного водопостачання, які мають відповідати його розрахунковим параметрам.
- (60) Відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», зокрема статті 30 цього Закону:
- технічні умови - це комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам щодо водопостачання (з урахуванням потреб забезпечення пожежогасіння), тепло-, електро- і газопостачання, водовідведення, зовнішнього освітлення, відведення зливових вод та телекомунікації.
 - фізична чи юридична особа, яка має намір щодо забудови земельної ділянки, що перебуває у її власності або користуванні, має право на одержання технічних умов згідно з поданою нею заявою;
 - технічні умови повинні відповідати законодавству, містити достовірну інформацію та обґрунтовані вимоги до об'єктів будівництва, а також відповідати намірам заявника щодо забудови земельної ділянки.

- технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника або підприємства, установи та організації, які надали такі технічні умови. Зміни до технічних умов можуть вноситися тільки за згодою замовника.

- (61) Статтею 23 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» передбачено, що правами та обов'язками підприємств питного водопостачання є видача дозволів і технічних умов на підключення споживачів до систем централізованого водопостачання та водовідведення.
- (62) Споживач (фізична або юридична особа), який має намір отримувати послуги централізованого водопостачання та водовідведення, зобов'язаний звернутись до Підприємства з приводу отримання технічних умов на приєднання об'єкта до мереж централізованого водопостачання та водовідведення. Без отримання технічних умов, приєднання до даних мереж та забезпечення споживача послугами централізованого водопостачання та водовідведення є неможливим.
- (63) Правила користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України №190 від 27.06.2008, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (зі змінами та доповненнями, внесеними Наказами Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства №131 від 27.03.2012 та №541 від 24.10.2012, Міністерства розвитку громад та територій №97 від 19.04.2021 **(надалі – Правила користування)**) визначають порядок користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення населених пунктів України.
- (64) Пунктом 1 розділу III «Приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення» Правил користування визначено, що приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов (додаток 2 Правил користування), виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проекту на приєднання.
- (65) Відповідно до пункту 3 розділу III «Приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення» Правил користування для одержання технічних умов споживач подає виконавцю послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення такі документи:
 - заяву;
 - опитувальний лист;
 - ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території - в масштабі 1:500 із зазначенням підземних інженерних комунікацій (при необхідності);
 - копії документів, які підтверджують право власності або користування земельною ділянкою;
 - вкопійовання з містобудівної документації зі схемою прив'язки до систем водопостачання та водовідведення, яка пропонується;
 - копію дозволу на спеціальне водокористування та копію спеціального дозволу на користування надрами (у разі наявності обов'язку щодо їх отримання);
 - розрахунок витрат водоспоживання і водовідведення об'єкта згідно з діючими нормами, завірений підписами керівника проектної організації та замовника;

- у разі наміру замовника приєднатися до водопровідної мережі та/або мережі водовідведення, які не належать виконавцю послуги з централізованого водопостачання/ централізованого водовідведення, додатково надається погодження (згода) власника цих мереж.
- (66) Відповідно до пункту 9 розділу III «Приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення» Правил користування технічні умови повинні включати:
- місце та спосіб підключення до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення;
 - обсяг та тиск води, режим водопостачання;
 - обсяги, вид та показники якості стічних вод, що скидаються;
 - рекомендовані матеріали труб та перелік арматури і обладнання на них, глибину залягання трубопроводів;
 - місце встановлення приладів обліку води, їх діаметр, тип, параметри, вимоги до встановлення;
 - умови для влаштування проміжного резервуара, насосів - підвищувачів тиску, регуляторів тиску та обмежувачів;
 - графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж, місця приєднання до них об'єкта, місце розмежування балансової належності;
 - термін дії технічних умов.
- (67) Відповідно до пункту 6 розділу III «Приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення» Правил користування виробник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення видає замовнику технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви з урахуванням потужностей споруд та пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та водовідведення, із зазначенням умов для проектування вводу: місця приєднання, місця розташування водомірного вузла, умов для влаштування проміжного резервуара і насосів – підвищувачів тиску.
- (68) (І) Для з'ясування питання, яким чином суб'єктом господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення здійснюється надання послуг з видачі технічних умов на приєднання до центральних мереж водопостачання та водовідведення, на адресу КП «Сокиряни-благоустрій» було надіслано вимоги про надання інформації від 24.01.2022 №72-02/928 та від 29.07.2022 №72-02/1538.
- (69) Згідно з інформації, отриманої від Підприємства листом від 16.02.2022 №41 (вх. від 10.03.2022 №72-01/73-вс) та листом від 19.08.2022 №169 (вх. від 29.08.2022 №72-01/1116) КП «Сокиряни-благоустрій» встановлено наступне.
- (70) Відповідно до пункту 8 розділу III «Приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення» Правил користування строк дії технічних умов складає три роки з дня їх надання у разі неприєднання об'єкта до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення.
- (71) Міністерством розвитку громад та територій України листом від 02.11.2021 №7/11/16563-21 було надано наступні роз'яснення з даного питання: *«Пунктом 8 Правил користування зазначено, що строк дії технічних умов складає три роки з дня їх надання у разі неприєднання об'єкта до систем централізованого питного*

водопостачання та/або водовідведення. Відповідно до пункту 7 статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» встановлено, що технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника або підприємства, установи та організації, які надали такі технічні умови. Зміни до технічних умов можуть вноситися тільки за згодою замовника. Іншого чинним законодавством не передбачено...».

- (72) Необхідно зазначити, що пункт 8 розділу III «Приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення» Правил користування набрав чинності 13.07.2021 року на підставі наказу Міністерства розвитку громад та територій «Про внесення змін до Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України» від 19.04.2021 року №97.
- (73) Таким чином, до 13.07.2021 чинним законодавством було передбачено, що технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника. Зміни до технічних умов можуть вноситися тільки за згодою замовника, а з 13.07.2021 року – строк дії обмежений 3 роками.
- (74) Отже, відповідно до чинного законодавства, до 13.07.2021 року в технічних умовах на водопостачання та водовідведення не повинен був встановлюватися строк їх дії, а починаючи з 13.07.2021 року строк дії технічних умов становить 3 роки з дня їх надання (у разі неприєднання об'єкта до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення).
- (75) Листом від 16.02.2022 року №41 Підприємство надало Відділенню копії технічних умов на приєднання до системи централізованого водопостачання та водовідведення.
- (76) За результатами аналізу наданих копій ТУ було виявлено, що КП «Сокирян-благоустрій» був встановлений строк дії ТУ – 1 рік з дня їх вихідної реєстрації, як для юридичних осіб, так і для категорії споживачів «населення», наприклад:

Таблиця 1

№	П.І.Б., адреса заявника	Дата видачі ТУ	Термін дії ТУ
1	(інформація, доступ до якої обмежено)	19.10.2021	19.10.2022
2	(інформація, доступ до якої обмежено)	04.10.2021	04.10.2022
3	(інформація, доступ до якої обмежено)	28.09.2021	28.09.2022
4	(інформація, доступ до якої обмежено)	19.04.2021	12.03.2022
5	(інформація, доступ до якої обмежено)	02.03.2021	01.03.2022
6	(інформація, доступ до якої обмежено)	16.03.2021	16.03.2022
7	(інформація, доступ до якої обмежено)	20.05.2020	20.04.2021
8	(інформація, доступ до якої обмежено)	20.05.2020	18.05.2021
9	(інформація, доступ до якої обмежено)	28.08.2020	28.08.2021
10	(інформація, доступ до якої обмежено)	17.09.2020	17.09.2021
11	(інформація, доступ до якої обмежено)	16.06.2020	16.06.2021

	<i>обмежено)</i>		
12	<i>(інформація, доступ до якої обмежено)</i>	09.10.2019	09.10.2020
13	<i>(інформація, доступ до якої обмежено)</i>	31.10.2019	31.10.2020
14	<i>(інформація, доступ до якої обмежено)</i>	02.08.2019	02.08.2020

- (77) Відповідно до наданих Підприємством Відділенню наказів щодо затвердження вартості послуг з видачі ТУ, вартість послуги протягом 2019-2021 років складала:

Таблиця 2

ТУ	2019-2020, грн.	2021, грн.
Для бюджетних установ	1752,86	2244,63
Для юридичних осіб	2256,73	2927,78
Для населення	1427,80	2004,44

- (78) Варто зазначити, що частиною сьомою статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» встановлено, що технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника. Зміни до технічних умов можуть вноситися тільки за згодою замовника.
- (79) Отже, КП «Сокиряни-благоустрій» видає замовникам ТУ з обмеженим строком дії – 1 рік з дня їх вихідної реєстрації, тоді як це не було передбачено чинним законодавством.
- (80) Таким чином, безпідставне обмеження Підприємством строку дії технічних умов на приєднання до центральних мереж водопостачання чи водовідведення призводить може призвести до ущемлення інтересів споживачів.
- (81) Ущемлення інтересів споживачів в даному випадку проявляється в тому, що при встановленні строку дії технічних умов – 1 рік з дня їх вихідної реєстрації, у разі невиконання вимог ТУ або не завершення будівництва об'єкту протягом 1 року з дня вихідної реєстрації даних ТУ, споживач змушений повторно проходити процедуру отримання ТУ та відповідно сплачувати кошти за видачу нових ТУ, що не передбачено законодавством та спричиняє необґрунтовані додаткові грошові витрати.
- (82) Дії КП «Сокиряни-благоустрій» були б неможливими за умов існування конкуренції на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних межах м. Сокиряни, Чернівецької області, адже у такому випадку споживач міг би відмовитись від послуг КП «Сокиряни-благоустрій», яке обмежує строк дії технічних умов на приєднання, що не передбачено нормативно-правовими актами України.
- (83) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживанням монополюючим (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополює (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення

чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (84) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (85) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (86) Таким чином, дії КП «Сокиряни-благоустрій», які полягають у безпідставному обмеженні споживачам строку дії технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (87) **(П)** Відповідно до пункту 3 розділу III «Приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення» Правил користування для одержання технічних умов споживач подає виконавцю послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення такі документи:
 - заяву;
 - опитувальний лист;
 - ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території - в масштабі 1:500 із зазначенням підземних інженерних комунікацій (при необхідності);
 - копії документів, які підтверджують право власності або користування земельною ділянкою;
 - вкопіювання з містобудівної документації зі схемою прив'язки до систем водопостачання та водовідведення, яка пропонується;
 - копію дозволу на спеціальне водокористування та копію спеціального дозволу на користування надрами (у разі наявності обов'язку щодо їх отримання);
 - розрахунок витрат водоспоживання і водовідведення об'єкта згідно з діючими нормами, завірений підписами керівника проєктної організації та замовника;
 - у разі наміру замовника приєднатися до водопровідної мережі та/або мережі водовідведення, які не належать виконавцю послуги з централізованого водопостачання/ централізованого водовідведення, додатково надається погодження (згода) власника цих мереж.
- (88) Згідно з інформацією, отриманою від Підприємства листом від 16.02.2022 №41 порядок приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення врегульовано Правилами видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення КП «Сокиряни-благоустрій»

Сокирянської міської ради Чернівецької області у місті Сокиряни, що затверджені директором КП «Сокиряни-благоустрій» від 18.02.2021.

- (89) Згідно вищезазначених Правил для отримання технічних умов на водопостачання та/або водовідведення об'єкту, замовнику необхідно письмово звернутись на адресу КП «Сокиряни-благоустрій» з наступним переліком документів:

Для фізичних осіб:

- лист - заява на видачу технічних умов (додаток 1). Дана заява реєструється в «Журналі реєстрації заяв на видачу технічних умов»;
- ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території;
- документами, які підтверджують право власності/користування на земельну ділянку;
- довідкою з абонентного відділу про відсутність заборгованості за послуги водопостачання та/або водовідведення (необхідність документу визначається в залежності від умов підключення);
- письмова згода власника водопровідно та/або каналізаційних мереж на приєднання до мереж водопостачання та/або водовідведення (для випадків, коли приєднання відбувається до мереж, які не перебувають на балансі КП «Сокиряни-благоустрій»). Якщо дозвіл власника мереж містить окремі вимоги замовнику, такі обґрунтовані вимоги викладаються у технічних умовах;
- у разі, якщо для приєднання об'єкта до централізованих мереж водопостачання та/або водовідведення необхідно здійснити прокладання трубопроводів через земельну ділянку, яка не належить замовникові, останній надає КП «Сокиряни-благоустрій» письмову згоду власника земельної ділянки, по якій планується прокладання трубопроводу, та витяг, що підтверджує реєстрацію права, у встановленому законом порядку;
- довідка із ЦНАПу про склад сім'ї.

Для юридичних осіб:

- листом - заявою на видачу технічних умов (для організацій - на фірмовому бланку) (додаток 2). Дана заява реєструється в «Журналі реєстрації заяв на видачу технічних умов»;
- копію зареєстрованої в установленому законодавством порядку декларації про готовність об'єкта до експлуатації або сертифікату, виданого органами державного архітектурно-будівельного контролю, а для об'єкта, що підлягає тимчасовому приєднанню - будівельний паспорт (для об'єктів, будівництво яких здійснюється після надіслання повідомлення про початок виконання будівельних робіт), декларація про початок виконання будівельних робіт (для об'єктів будівництва, що належать до I - III категорії складності), дозволу на виконання будівельних робіт (для об'єктів будівництва, що належать до IV і V категорії складності) або паспорт прив'язки тимчасової споруди;
- узгоджений проект на підключення об'єкта до зовнішніх мереж водопостачання та/або водовідведення (з визначенням вузла обліку води/стоків);
- топографо-геодезичний план існуючої забудови або новозбудованого об'єкту М 1:500, скоригований станом на день подачі замовником документів для укладення договору про підключення, з інструментальним визначенням фактичного місця розташування інженерних мереж на території об'єкту;

- нормативний розрахунок об'ємів водоспоживання та водовідведення;
 - акт розмежування балансової належності водопроводу та каналізаційних мереж;
 - копії актів закриття прихованих робіт, актів проведення гідравлічних випробувань, промивки та дезінфекції збудованих мереж водопостачання та каналізації, акта прийняття (пломбування) приладу обліку води/стоків;
 - копію установчого документа (статут, засновницький договір, положення) замовника, що містить відомості про найменування юридичної особи та повноваження органів її управління та керівника (копії паспорту та довідки про присвоєння індивідуального податкового номеру для фізичних осіб та фізичних осіб - підприємців);
 - копія документа, що підтверджує призначення керівника замовника на відповідну посаду та надає йому (або уповноваженій ним особі) право підпису договорів (протокол загальних зборів про обрання керівника, наказ, рішення, розпорядження тощо, з вказівкою терміну повноважень керівника у разі укладення контракту);
 - копія документа, що посвідчує проведення державної реєстрації суб'єкта господарювання, об'єкт якого підключається до мереж централізованого водопостачання та/або водовідведення (свідоцтво про державну реєстрацію, витяг, виписка ЄДР);
 - копія свідоцтва платника податку (для юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців).
- (90) Необхідно зазначити, що даними Правилами також визначено, що при розробці технічних умов у кожному конкретному випадку окремо може визначатися додатковий перелік документів і узгоджень, які необхідні для їх розробки.
- (91) Таким чином, з вимог, які містяться у Правилах видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення КП «Сокирян-благоустрій» Сокирянської міської ради Чернівецької області у місті Сокирян, затверджених директором КП «Сокирян-благоустрій» від 18.02.2021 вбачається, що Підприємство вимагає у замовника документи, не передбачені Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України №190 від 27.06.2008.
- (92) Зокрема,
- для фізичних осіб: довідка з абонентного відділу про відсутність заборгованості за послуги водопостачання та/або водовідведення; довідка із ЦНАПу про склад сім'ї;
 - для юридичних осіб: копію зареєстрованої в установленому законодавством порядку декларації про готовність об'єкта до експлуатації або сертифікату, виданого органами державного архітектурно-будівельного контролю, а для об'єкта, що підлягає тимчасовому приєднанню - будівельний паспорт (для об'єктів, будівництво яких здійснюється після надіслання повідомлення про початок виконання будівельних робіт), декларація про початок виконання будівельних робіт (для об'єктів будівництва, що належать до I - III категорії складності), дозволу на виконання будівельних робіт (для об'єктів будівництва, що належать до IV і V категорії складності) або паспорт прив'язки тимчасової споруди; узгоджений проект на підключення об'єкта до зовнішніх мереж водопостачання та/або водовідведення (з визначенням вузла обліку води/стоків); топографо-геодезичний план існуючої забудови або новозбудованого об'єкту М 1:500, скоригований станом на день подачі замовником документів для укладення договору про підключення, з інструментальним визначенням фактичного місця розташування інженерних мереж

на території об'єкту; нормативний розрахунок об'ємів водоспоживання та водовідведення; акт розмежування балансової належності водопроводу та каналізаційних мереж; копії актів закриття прихованих робіт, актів проведення гідравлічних випробувань, промивки та дезінфекції збудованих мереж водопостачання та каналізації, акта прийняття (пломбування) приладу обліку води/стоків; копію установчого документа (статут, засновницький договір, положення) замовника, що містить відомості про найменування юридичної особи та повноваження органів її управління та керівника (копії паспорту та довідки про присвоєння індивідуального податкового номеру для фізичних осіб та фізичних осіб - підприємців); копія документа, що підтверджує призначення керівника замовника на відповідну посаду та надає йому (або уповноваженій ним особі) право підпису договорів (протокол загальних зборів про обрання керівника, наказ, рішення, розпорядження тощо, з вказівкою терміну повноважень керівника у разі укладення контракту); копія документа, що посвідчує проведення державної реєстрації суб'єкта господарювання, об'єкт якого підключається до мереж централізованого водопостачання та/або водовідведення (свідоцтво про державну реєстрацію, витяг, виписка ЄДР); копія свідоцтва платника податку (для юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців).

- (93) Вимоги щодо подачі окремих документів, які не передбачені Правилами користування можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які звертаються до Підприємства з приводу отримання технічних умов, оскільки підготовка і надання цих документів зумовлює додаткові затрати часу і ймовірно фінансові витрати.
- (94) При цьому, неподання повного пакету документів заявником є підставою у невидачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення. Вищезазначені дії КП «Сокиряни-благоустрій» не відповідають чинному законодавству, оскільки пунктом 3 розділу III «Приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення» Правил користування передбачено вичерпний перелік документів для одержання технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення. Крім цього, вищевказаними Правилами користування не передбачено окремого поділу щодо подання документів для юридичних та фізичних осіб.
- (95) Такі дії КП «Сокиряни-благоустрій» були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця таких послуг, який би надав ці послуги відповідно до вимог Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України №190 від 27.06.2008 року.
- (96) За відсутності конкуренції на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначених послуг.
- (97) Дії КП «Сокиряни-благоустрій», які полягали у висунення до заявника необґрунтованих вимог щодо подання додаткових документів для видачі технічних умов стали можливими через відсутність ефективного функціонування ринкового

механізму із значною конкуренцією на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

- (98) В той час, коли Підприємство є єдиним торговельним партнером, стосунків з яким неможливо уникнути, його експлуатуюча поведінка завдає шкоду інтересам споживачів, слабка позиція яких використовується на власну користь через відсутність альтернативних джерел отримання послуг з видачі технічних умов на приєднання до центральної мережі водопостачання та центральної мережі водовідведення.
- (99) Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (100) Частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (101) Відповідно до пункту 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (102) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (103) Таким чином, дії КП «Сокиряни-благоустрій», які полягають у висуненні необґрунтованих вимог щодо подання додаткових документів для видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання чи водовідведення, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині встановленні таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

5. КВАЛІФІКАЦІЯ ПОРУШЕННЯ ВІДПОВІДАЧЕМ КОНКУРЕНТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

- (104) Отже, дії КП «Сокиряни-благоустрій», які полягають у безпідставному обмеженні споживачам строку дії технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що може призвести до ущемлення інтересів

споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (105) Крім цього, дії КП «Сокиряни-благоустрій», які полягають у висуненні необґрунтованих вимог щодо подання додаткових документів для видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання чи водовідведення, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині встановленні таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

6. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ТА/АБО ПОЯСНЕННЯ ВІДПОВІДАЧА

- (106) Будь-яких зауважень чи заперечень щодо змісту подання з попередніми висновками у Справі з боку Відповідача до Відділення не надходило.
- (107) Водночас, листом від 11.10.2022 №203 (вх. від 21.10.2022 №72-01/1398) КП «Сокиряни-Благоустрій» та листом від 18.10.2022 №02-16/2001 (вх. від 18.10.2022 №72-01/1382) Сокирянська міська рада (засновник Підприємства) повідомили Відділення, що Підприємством розглянуто та вжито всіх заходів щодо виправлення допущених порушень. Так, наказом директора КП «Сокиряни-благоустрій» від 29.07.2022 №64 скасовано наказ №68 від 18.02.2021 «Про затвердження правил надання технічних умов приєднання до мереж водопроводу та водовідведення на території м. Сокиряни», що встановлював перелік документів для отримання технічних умов, не передбачений Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України №190 від 27.06.2008.
- (108) Окрім цього, Відповідач та Сокирянська міська рада зазначають, що безпідставне обмеження строку дії технічних умов на приєднання до центральних мереж водопостачання чи водовідведення в місті Сокиряни усунене, жодний споживач, за період 2019-2021 років повторно не звертався та не проходив процедуру отримання нових технічних умов та відповідно не сплачував за них кошти, жодної майнової шкоди ні юридичним особам, ні споживачам категорії «населення» Підприємством не було завдано. Проте, Відповідачем не надано підтвердження припинення безпідставного обмеження строку дії технічних умов на приєднання до центральних мереж водопостачання чи водовідведення в місті Сокиряни.

7. ОСТАТОЧНИЙ ВИСНОВОК У СПРАВІ

- (109) Доказами, зібраними у справі, доведено, а Відповідачем не спростовано висновок про те, що КП «Сокиряни-благоустрій» займаючи протягом 2019-2021 років монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у територіальних межах м. Сокиряни, з часткою 100 відсотків, висувало необґрунтовані вимоги щодо подання додаткових документів для видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення та безпідставно обмежувало споживачам строк дії технічних умов, чим вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем, яке передбачене пунктом 2

статті 50, частиною 1 статті 13, пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

8. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (110) Зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).
- (111) Відповідно до абзацу другого частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, визначене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (112) Згідно листа Головного управління ДПС у Чернівецькій області від 06.10.2022 №4510/5/24 (вх. від 21.10.2022 №72-01/1404), чистий дохід КП «Сокиряни-Благоустрій» від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2021 рік становив *(інформація, доступ до якої обмежено)*.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 12, 12¹, 14, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року № 291/5482, (зі змінами), пунктом 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року за №5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Відділення,

ВИРІШИЛА:

1. Визнати, що комунальне підприємство «Сокиряни-благоустрій» Сокирянської міської ради Дністровського району Чернівецької області *(інформація, доступ до якої обмежено)* протягом 2019-2021 років займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у територіальних межах м. Сокиряни, із часткою 100 відсотків.

2. Визнати дії комунального підприємства «Сокиряни-благоустрій» Сокирянської міської ради Дністровського району Чернівецької області, які полягають у безпідставному обмеженні споживачам строку дії технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання чи водовідведення протягом, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Відповідно до абзацу другого частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за вчинення порушення, вказаного в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на комунальне підприємство «Сокиряни-благоустрій»

Сокирянської міської ради Дністровського району Чернівецької області штраф у розмірі 7 832,00 (сім тисяч вісімсот тридцять дві) гривні.

4. Зобов'язати комунальне підприємство «Сокиряни-благоустрій» Сокирянської міської ради Дністровського району Чернівецької області припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 резолютивної частини цього рішення.

5. Визнати дії комунального підприємства «Сокиряни-благоустрій» Сокирянської міської ради Дністровського району Чернівецької області, які полягають у висуненні необґрунтованих вимог щодо подання додаткових документів для видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання чи водовідведення, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині встановленні таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

6. Відповідно до абзацу другого частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за вчинення порушення, вказаного в пункті 5 резолютивної частини цього рішення, накласти на комунальне підприємство «Сокиряни-благоустрій» штраф у розмірі 7 832,00 (сім тисяч вісімсот тридцять дві) гривні.

Про виконання пункту 4 резолютивної частини цього рішення письмово повідомити Відділення у двомісячний строк з дня його отримання з наданням копій підтверджуючих документів.

Згідно з частиною третьою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» особа, на яку накладено штраф за рішенням органу Антимонопольного комітету України, сплачує його у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладення штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України може бути оскаржене до Господарського суду в двомісячний строк з дня його одержання.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції», протягом п'яти днів з дня сплати штрафів, необхідно надіслати до Відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Голова адміністративної колегії,
в.о. голови Відділення

Віталій ЛУЦЮК